

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 78.183/1
van 2 oktober 2025

avis 78.183/1
du 2 octobre 2025

over

sur

een ontwerp van ministerieel
besluit 'betreffende de
herziening van de
instandhoudingsdoelstellingen
voor de mariene beschermde
gebieden'

un projet d'arrêté ministériel
'relatif à la révision des
objectifs de conservation pour
les zones marines protégées'

Op 8 september 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie en Noordzee verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 30 september 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Tim CORTHAUT, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 oktober 2025.

*

Le 8 septembre 2025, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de la Justice et de la Mer du Nord à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté ministériel ‘relatif à la révision des objectifs de conservation pour les zones marines protégées’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 30 septembre 2025. La chambre était composée de Pierre LEFRANC, président de chambre, Brecht STEEN et Tim CORTHAUT, conseillers d'État, Michel TISON, assesseur, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Dries VAN EECKHOUTTE, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Tim CORTHAUT, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 2 octobre 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het ontwerp strekt ertoe om de instandhoudingsdoelstellingen voor de Belgische mariene beschermde gebieden te herzien. De herziening gebeurt naar aanleiding van de actualisering¹ van de oorspronkelijke wetenschappelijke rapporten die aanleiding hebben gegeven tot het bepalen van de huidige instandhoudingsdoelstellingen.² De herziene instandhoudingsdoelstellingen worden in bijlage bij het ontwerp opgenomen (artikel 2) en komen in de plaats van die welke zijn vastgesteld bij het ministerieel besluit van 11 januari 2022³ en het ministerieel besluit van 1 september 2023⁴, waarvan artikel 3 van het ontwerp de opheffing beoogt.

De inwerkingtreding is voorzien na afloop van een termijn van 60 dagen volgend op de bekendmaking van het besluit in het Belgisch Staatsblad (artikel 4).

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 15, § 7, van het koninklijk besluit van 26 april 2024 ‘betreffende de procedure tot instelling van mariene beschermde gebieden, tot Natura 2000-toelating en Natura 2000-goedkeuring en tot milieuvergunning in de Belgische zeegebieden’, dat op zijn beurt rechtsgrond vindt in artikel 11 van de wet van 11 december 2022 ‘ter bescherming van het marien milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de Belgische zeegebieden’.

¹ Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, *Evaluatie en herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor het Belgische deel van de Noordzee – Vogel- en Habitatrichtlijn*, 2025, Brussel, 43 p.

² Voor de Vlaamse Banken: SBZ1, SBZ2, SB3: S. DEGRAER, W. COURTENS, J. HAELTERS, K. HOSTENS, T. JACQUES, F. KERCKHOF, E. STIENEN & G. VAN HOEY (2010), *Bepalen van instandhoudingsdoelstellingen voor de beschermde soorten en habitats in het Belgische deel van de Noordzee, in het bijzonder in beschermde mariene gebieden, Eindrapport in opdracht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, Directoraat-generaal Leefmilieu*, Brussel, 132 p.

Voor de Vlakte van de Raan: PAOLETTI, S., S. DEGRAER, V. VAN LANCKER, G. VAN HOEY (2021), *Study assignment to determine the conservation status of the Vlakte van de Raan Natura 2000 area, Final report commissioned by the Federal Public Service Health, Food Chain Safety and Environment*, Brussel, 49 p.

³ Ministerieel besluit van 11 januari 2022 ‘betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden’.

⁴ Ministerieel besluit van 1 september 2023 ‘tot aanvulling van het ministerieel besluit van 11 januari 2022 betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden’.

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

4. Overeenkomstig artikel 45, § 2, van het koninklijk besluit van 26 april 2024 gebeurt de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen op basis van de actualisering van het “wetenschappelijk rapport zoals bepaald in artikel 15”. Artikel 15, § 1, van het koninklijk besluit van 26 april 2024 bepaalt dat voor elk Natura 2000-gebied een wetenschappelijk rapport wordt opgesteld, dat minstens de volgende elementen bevat:

“1° een wetenschappelijke beschrijving van het gebied en van de te beschermen habitats en/of de te beschermen soorten waarvoor het gebied is aangewezen of die erin voorkomen en, in voorkomend geval, een actualisering van de wetenschappelijke informatie;

2° een analyse van de actuele staat van instandhouding van een habitat en actuele staat van instandhouding van een soort, op basis van de permanente monitoring;

3° een inschatting van het potentieel van het gebied in kwestie en voor het behalen van de gunstige staat van instandhouding van een habitat en gunstige staat van instandhouding van een soort voor de relevante te beschermen habitats en/of de relevante te beschermen soorten;

4° een beoordeling van het belang van het Natura 2000-gebied voor elke relevante te beschermen habitat en relevante te beschermen soort, en hieruit volgend een beoordeling van het belang van elke relevante te beschermen habitat en te beschermen soort binnen het te beschermen gebied in kwestie;

5° een voorstel van instandhoudingsdoelstellingen voor de relevante te beschermen habitat en/of relevante te beschermen soort in het gebied;

6° een beschrijving van de bedreigingen en kansen met betrekking tot het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen, vermeld onder 5°.

7° een oplijsting en analyse van de bestaande Natura 2000-toelatingen en Natura 2000-goedkeuringen die beïnvloed kunnen worden door het voorstel van instandhoudingsdoelstellingen.”

Aan de gemachtigde werd gevraagd of het wetenschappelijk rapport wel aan alle vereisten van artikel 45, § 2, in samenlezing met artikel 15, § 1, van het koninklijk besluit van 26 april 2024 voldoet. Zo lijkt in het bijzonder de (actualisering van de) oplijsting en analyse in de zin van artikel 15, § 1, 7°, van het koninklijk besluit van 26 april 2024 te ontbreken.

Hierop antwoordde deze als volgt:

“De wetenschappelijke rapporten uit 2010 en 2021 voldeden volledig aan de vereisten van artikel 7 van het inmiddels opgeheven KB van 27 oktober 2016 betreffende de procedure tot aanduiding en beheer van de mariene beschermde gebieden. Een oplijsting en analyse was destijds geen vereiste en is een nieuwe vereiste uit het KB van 26 april 2024, waardoor deze ontbreekt in de oorspronkelijke wetenschappelijke rapporten. We stellen voor om een addendum aan de actualisatie van de wetenschappelijke rapporten op te stellen om aan deze vereiste uit het KB van 26 april 2024 te voldoen, waarin een oplijsting en analyse van de bestaande Natura 2000-toelatingen en Natura-2000 goedkeuringen die beïnvloed kunnen worden door het voorstel van instandhoudingsdoelstellingen zal opgenomen worden.

De oorspronkelijke wetenschappelijke rapporten voldoen wel aan alle andere vereisten van artikel 15, § 1 van het KB van 26 april 2024.”

Met de voorgestelde aanpassing van het rapport kan worden ingestemd. Die aanpassing is noodzakelijk, omdat de minister immers pas effectief kan overgaan tot het herzien van de instandhoudingsdoelstellingen als eerst een wetenschappelijk rapport voorligt dat voldoet aan allen vereisten die zijn opgesomd in artikel 15, § 1, van het koninklijk besluit. Als de aanpassingen aan het rapport aanleiding zouden geven tot aanpassingen aan het ontwerp, wat niet kan worden uitgesloten nu het rapport overeenkomstig de artikelen 15, § 3 en 45, § 2, van het koninklijk besluit van 26 april 2024 de basis vormt voor de herziening, moet de tekst opnieuw voor advies worden voorgelegd aan de afdeling Wetgeving.

5. Het zevende lid van de aanhef luidt als volgt:

“Gelet op het advies van het Adviescomité SEA van 29 november 2022 dat geen strategische milieueffectenbeoordeling vereist is voor het ontwerp van ministerieel besluit tot aanvulling van het ministerieel besluit van 11 januari 2022 betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden, overeenkomstig de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu”.

5.1. Het vermelde advies, dat door de gemachtigde werd overgemaakt, lijkt evenwel betrekking te hebben op een vroeger ontwerp van ministerieel besluit en niet op het thans voorliggende ontwerp. Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Bij de aanneming van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Vlakte van de Raan via het ministerieel besluit van 1 september 2023 werd, op basis van het advies van het Adviescomité SEA van 29 november 2022, vastgesteld dat geen strategische milieueffectenbeoordeling vereist was voor het ontwerp van ministerieel besluit tot aanvulling van het ministerieel besluit van 11 januari 2022 betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden. Deze beslissing blijft van toepassing op het voorliggende ontwerp van ministerieel besluit, aangezien de aard en de inhoud gelijkaardig zijn aan het eerdere besluit. De verwijzing is dus een correcte verwijzing naar het relevante advies en bijhorend MB dat nog steeds van toepassing is op het voorliggende besluit.”

Voorts preciseerde de gemachtigde als volgt dat geen MER-screening of MER werd opgesteld voor het voorliggende ontwerp:

“Uit het screeningsadvies van het Adviescomité SEA van 29 november 2022 (conform de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu) bleek dat voor het ontwerp van ministerieel besluit tot aanvulling van het ministerieel besluit van 11 januari 2022 betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden, geen strategische milieueffectenbeoordeling (SEA) moest worden opgesteld voor het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Vlakte van de Raan.

Aangezien er toen geen SEA vereist was voor het opstellen van IHD's over de Vlakte van de Raan, zijn wij van mening dat ook deze herziening van de IHD's niet SEA-plichtig is en dat we ook hiervoor niet opnieuw een screeningsadvies aan het SEA-comité moeten vragen. Er werd bijgevolg ook geen MER opgesteld.”

5.2. Uit de antwoorden van de gemachtigde blijkt dat het Adviescomité zich niet heeft kunnen uitspeken over het voorliggende ontwerp. Dat moet alsnog gebeuren. Weliswaar staat het overeenkomstig artikel 6, § 3, eerste lid, 2°, van de wet van 13 februari 2006 aan de opsteller van een plan of programma om te bepalen of de in artikel 6, § 1, 3°, van die wet bedoelde plannen en programma's aanzienlijke effecten kunnen hebben op het milieu, maar hij kan dat slechts doen nadat hij daarover overeenkomstig artikel 6, § 3, tweede lid, van die wet "vooraf" het advies van het Adviescomité heeft ingewonnen. Uiteraard kan het Adviescomité zelf aansluiting zoeken bij de teneur van de adviezen over eerdere gelijkaardige ontwerpen van ministerieel besluit, maar de minister mag daar zelf niet op vooruitlopen.

Indien naar aanleiding van dat advies alsnog een milieueffectbeoordeling nodig blijkt, moet die worden uitgevoerd en vermeld in de aanhef. Als die milieueffectbeoordeling aanleiding geeft tot aanpassingen aan het ontwerp, moet het ontwerp opnieuw voor advies worden voorgelegd aan de afdeling Wetgeving. Indien geen milieueffectbeoordeling moet worden uitgevoerd volstaat het in de aanhef te vermelden dat het advies van het Adviescomité de minister van dat vormvereiste vrijstelt.⁵

6. Het ontwerp heeft het voorwerp uitgemaakt van een publieksraadpleging overeenkomstig artikel 15, § 5, van het koninklijk besluit van 26 april 2024. Het wetgevingsdossier bevat een document met de analyse van de verschillende opmerkingen uit het enige ingediende bezwaar.

De gemachtigde verduidelijkte dat dit de "verklaring" van de minister is overeenkomstig artikel 15, § 6, van het koninklijk besluit van 26 april 2024, die overeenkomstig artikel 15, § 8, van het koninklijk besluit van 26 april 2024 samen met het besluit in het Belgisch Staatsblad zal moeten worden bekendgemaakt.

Het lijkt zinvol om die verklaring als een niet-normatieve bijlage 2 bij het te nemen besluit te voegen, zodat geen afzonderlijke bekendmaking hoeft te gebeuren.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7. Er moet over worden gewaakt dat alle vormvereisten in chronologische volgorde worden vermeld, voorafgaand aan de vermelding van het advies van de Raad van State.

⁵ Raad van State, *Beginselen van de Wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, 2008, beschikbaar op https://www.raadvst-consetat.be/?page=technique_legislative&lang=nl, nr. 37.

Bijlage

8. De gemachtigde werd erop gewezen dat de in beide taalversies van de bijlage vermelde link (<https://odnature.naturalsciences.be/msfd/nl/>) naar een foutmelding leidt.

Hierop verklaarde ze:

“De juiste link is: <https://odnature.naturalsciences.be/msfd/>. We passen dit aan in het finale document.”

Hiermee kan worden ingestemd.

9. Aan de gemachtigde werd gevraagd of het in IHD 7 en 7.2 de bedoeling is dat deze instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) in de Vlaamse Banken enkel slaan op de soort *Lanice conchilega*, en dat deze IHD's in de Vlakte van Raan slaan op de soorten *Owenia fusiformis* en *Lanice conchilega*. De vraag werd tevens gesteld of dat niet beter in de tweede kolom van deze IHD's zou worden verduidelijkt.

Hierop antwoordde ze:

“Het is correct dat de soorttoepassing bij IHD 7 en 7.2 nu in de gebiedskolommen staat. We stellen voor om dit aan te passen in de finale documenten.”

Hiermee kan worden ingestemd.

10. Het is niet geheel duidelijk of het territoriale toepassingsgebied van de niet-gebiedsspecifieke IHD's (IHD 10 en volgende) beperkt is tot de vijf mariene beschermde gebieden dan wel op de volledige BNZ. Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

Hierop antwoordde deze als volgt:

“De niet-gebiedsspecifieke IHD's (zoals IHD 10 en verder) worden juridisch en beleidsmatig toegepast op de mariene beschermde gebieden. In die zin zijn ze dus gebiedsspecifiek van toepassing, bijvoorbeeld in het kader van passende beoordelingen, waar ze worden gebruikt als toetsingskader voor projecten en plannen die mogelijk impact hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de mariene beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) in het Belgisch deel van de Noordzee (BNZ).

Tegelijkertijd is het zo dat, gezien de beperkte oppervlakte van het BNZ en het feit dat veel beschermde soorten (zoals zeezoogdieren en zeevogels) zich over het volledige BNZ verplaatsen, de monitoring en opvolging van deze soorten breder gebeurt dan enkel binnen de grenzen van de vijf Natura 2000-gebieden. Dit is nodig om relevante en robuuste informatie te verzamelen over de staat van de soort en de effectiviteit van de IHD's, zowel binnen als buiten de beschermde gebieden. Hierdoor zijn de doelstellingen inhoudelijk afgestemd op het hele Belgische mariene gebied, ook al worden ze juridisch enkel toegepast in het kader van de Natura 2000-gebieden.”

Gelet op de rechtsgrond kunnen de doelstellingen enkel worden toegepast in het kader van de Natura 2000-gebieden. Om geen enkel misverstand te laten bestaan over het territoriale toepassingsgebied van de doelstellingen, wordt de toelichting van de gemachtigde het best toegevoegd aan de inleiding van de bijlage.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet a pour objet de réviser les objectifs de conservation pour les zones marines protégées belges. La révision intervient à la suite de la mise à jour¹ des rapports scientifiques initiaux qui ont donné lieu à la définition des objectifs de conservation actuels². Les objectifs de conservation révisés sont mentionnés dans l'annexe du projet (article 2) et se substituent à ceux qui ont été fixés par l'arrêté ministériel du 11 janvier 2022³ et l'arrêté ministériel du 1er septembre 2023⁴, dont l'article 3 du projet vise l'abrogation.

L'entrée en vigueur est prévue le premier jour qui suit l'expiration d'un délai de 60 jours suivant la publication de l'arrêté au Moniteur belge (article 4).

FONDEMENT JURIDIQUE

3. Le projet trouve son fondement juridique dans l'article 15, § 7, de l'arrêté royal du 26 avril 2024 'relatif à la procédure de création d'aires marines protégées, d'autorisation Natura 2000, d'approbation Natura 2000, et de permis d'environnement dans les espaces marins belges', qui trouve lui-même son fondement juridique dans l'article 11 de la loi du 11 décembre 2022 'visant la protection du milieu marin et l'organisation de l'aménagement des espaces marins belges'.

¹ Service public fédéral Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement, *Évaluation et révision des objectifs de conservation pour la partie belge de la mer du Nord - Directives « Oiseaux » et « Habitats »*, 2025, Bruxelles, 44 p.

² Pour la zone « Vlaamse Banken » : ZPS1, ZPS2, ZPS3 : S. DEGRAER, S., W. COURTENS, J. HAELTERS, K. HOSTENS, T. JACQUES, F. KERCKHOF, E. STIENEN & G. VAN HOEY (2010). *Bepalen van instandhoudingsdoelstellingen voor de beschermde soorten en habitats in het Belgische deel van de Noordzee, in het bijzonder in beschermde mariene gebieden. Eindrapport in opdracht van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, Directoraat-generaal Leefmilieu*, Bruxelles, 132 p.

Pour la zone « Vlakte van de Raan » : PAOLETTI, S., S. DEGRAER, V. VAN LANCKER, G. VAN HOEY (2021), *Study assignment to determine the conservation status of the Vlakte van de Raan Natura 2000 area, Final report commissioned by the Federal Public Service Health, Food Chain Safety and Environment*, Bruxelles, 49 p.

³ Arrêté ministériel du 11 janvier 2022 'relatif à la révision des objectifs de conservation pour les zones marines protégées'.

⁴ Arrêté ministériel du 1er septembre 2023 'complétant l'arrêté ministériel du 11 janvier 2022 relatif à la révision des objectifs de conservation pour les zones marines protégées'.

FORMALITÉS PRÉALABLES

4. Conformément à l'article 45, § 2, de l'arrêté royal du 26 avril 2024, la révision des objectifs de conservation a lieu sur la base de la mise à jour du « rapport scientifique prévu à l'article 15 ». L'article 15, § 1er de l'arrêté royal du 26 avril 2024 dispose qu'un rapport scientifique est établi pour chaque zone Natura 2000, contenant au moins les éléments suivants :

« 1° une description scientifique de la zone et des habitats à protéger et/ou espèces à protéger pour lesquels la zone a été désignée ou qui s'y trouvent et, le cas échéant, une mise à jour des informations scientifiques ;

2° une analyse de l'état actuel de conservation d'un habitat et l'état actuel de conservation d'une espèce, sur la base d'une surveillance permanente ;

3° une évaluation du potentiel de la zone en question et pour atteindre l'état de conservation favorable d'un habitat et l'état de conservation favorable d'une espèce pour les habitats à protéger pertinent[s] et/ou espèces à protéger pertinent[e]s ;

4° une évaluation de l'intérêt de la zone Natura 2000 pour chaque habitat à protéger pertinent et espèce à protéger pertinent[e], et l'évaluation qui en découle de l'intérêt de chaque habitat à protéger pertinent et espèce à protéger pertinent[e] au sein de la zone à protéger concernée ;

5° une proposition des objectifs de conservation par habitat à protéger pertinent et/ou espèce à protéger pertinent[e] dans la zone ;

6° une description des menaces et des opportunités d'atteindre les objectifs de conservation, mentionnés sous 5° ;

7° une liste et une analyse des autorisations et approbations Natura 2000 existantes susceptibles d'être affectées par les objectifs de conservation proposés ».

Il a été demandé à la déléguée si le rapport scientifique satisfait bien à toutes les exigences de l'article 45, § 2, lu en combinaison avec l'article 15, § 1er, de l'arrêté royal du 26 avril 2024. Ainsi, la (mise à jour de la) liste et (de) l'analyse au sens de l'article 15, § 1er, 7°, de l'arrêté royal du 26 avril 2024 semble(nt) particulièrement faire défaut.

La déléguée a répondu à cette question à en ces termes :

« De wetenschappelijke rapporten uit 2010 en 2021 voldeden volledig aan de vereisten van artikel 7 van het inmiddels opgeheven KB van 27 oktober 2016 betreffende de procedure tot aanduiding en beheer van de mariene beschermde gebieden. Een oplijsting en analyse was destijds geen vereiste en is een nieuwe vereiste uit het KB van 26 april 2024, waardoor deze ontbreekt in de oorspronkelijke wetenschappelijke rapporten. We stellen voor om een addendum aan de actualisatie van de wetenschappelijke rapporten op te stellen om aan deze vereiste uit het KB van 26 april 2024 te voldoen, waarin een oplijsting en analyse van de bestaande Natura 2000-toelatingen en Natura-2000 goedkeuringen die beïnvloed kunnen worden door het voorstel van instandhoudingsdoelstellingen zal opgenomen worden.

De oorspronkelijke wetenschappelijke rapporten voldoen wel aan alle andere vereisten van artikel 15, § 1 van het KB van 26 april 2024 ».

On peut se rallier à l'adaptation proposée du rapport. Cette adaptation est nécessaire, car le ministre ne peut effectivement procéder à la révision des objectifs de conservation que si un rapport scientifique est d'abord présenté qui satisfait à toutes les exigences énumérées à l'article 15, § 1er, de l'arrêté royal. Si les adaptations apportées au rapport devaient donner lieu à des adaptations du projet, ce qui ne peut être exclu dès lors que, conformément aux articles 15, § 3 et 45, § 2, de l'arrêté royal du 26 avril 2024, le rapport constitue la base de la révision, le texte devra à nouveau être soumis pour avis à la section de législation.

5. Le septième alinéa du préambule s'énonce comme suit :

« Vu l'avis du Comité d'avis SEA du 29 novembre 2022 qu'aucune évaluation stratégique des incidences sur l'environnement n'est requise pour le projet d'arrêté ministériel complétant l'arrêté ministériel du 11 janvier 2022 relatif à la révision des objectifs de conservation pour les zones marines protégées, conformément à la loi du 13 février 2006 relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes sur l'environnement et à la participation du public dans l'élaboration des plans et des programmes relatifs à l'environnement ».

5.1. L'avis cité, qui a été transmis par la déléguée, semble toutefois porter sur un projet d'arrêté ministériel antérieur et non sur le projet actuellement à l'examen. Interrogée à ce sujet, la déléguée a déclaré ce qui suit :

« Bij de aanneming van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Vlakte van de Raan via het ministerieel besluit van 1 september 2023 werd, op basis van het advies van het Adviescomité SEA van 29 november 2022, vastgesteld dat geen strategische milieueffectenbeoordeling vereist was voor het ontwerp van ministerieel besluit tot aanvulling van het ministerieel besluit van 11 januari 2022 betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden. Deze beslissing blijft van toepassing op het voorliggende ontwerp van ministerieel besluit, aangezien de aard en de inhoud gelijkaardig zijn aan het eerdere besluit. De verwijzing is dus een correcte verwijzing naar het relevante advies en bijhorend MB dat nog steeds van toepassing is op het voorliggende besluit ».

En outre, la déléguée a précisé qu'aucun screening ni rapport d'évaluation des incidences sur l'environnement n'a été établi pour le projet à l'examen.

« Uit het screeningsadvies van het Adviescomité SEA van 29 november 2022 (conform de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu) bleek dat voor het ontwerp van ministerieel besluit tot aanvulling van het ministerieel besluit van 11 januari 2022 betreffende de herziening van de instandhoudingsdoelstellingen voor de mariene beschermde gebieden, geen strategische milieueffectenbeoordeling (SEA) moest worden opgesteld voor het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Vlakte van de Raan.

Aangezien er toen geen SEA vereist was voor het opstellen van IHD's over de Vlakte van de Raan, zijn wij van mening dat ook deze herziening van de IHD's niet SEA-plichtig is en dat we ook hiervoor niet opnieuw een screeningsadvies aan het SEA-comité moeten vragen. Er werd bijgevolg ook geen MER opgesteld ».

5.2. Il ressort des réponses de la déléguée que le Comité d'avis n'a pas pu se prononcer sur le projet à l'examen. Il devra encore le faire. Certes, conformément à l'article 6, § 3, alinéa 1er, 2°, de la loi du 13 février 2006, il appartient à l'auteur d'un plan ou programme de déterminer si les plans et programmes visés à l'article 6, § 1er, 3°, de cette loi sont susceptibles d'avoir des incidences notables sur l'environnement, mais il ne peut le faire qu'après avoir « préalablement » recueilli l'avis du Comité d'avis, conformément à l'article 6, § 3, alinéa 2, de cette loi. Certes, le Comité d'avis peut lui-même s'inspirer des avis rendus sur des projets d'arrêté ministériel similaires antérieurs, mais la ministre ne peut pas anticiper cette démarche.

Si, à la suite de cet avis, une évaluation des incidences sur l'environnement s'avère encore nécessaire, celle-ci devra être effectuée et mentionnée dans le préambule. Si l'évaluation des incidences sur l'environnement donne lieu à des adaptations du projet, ce dernier devra à nouveau être soumis pour avis à la section de législation. Si aucune évaluation des incidences sur l'environnement ne doit être effectuée, il suffit de mentionner dans le préambule que l'avis du Comité d'avis dispense la ministre de cette formalité ⁵.

6. Le projet a fait l'objet d'une consultation publique conformément à l'article 15, § 5, de l'arrêté royal du 26 avril 2024. Le dossier de législation comporte un document analysant les différentes observations formulées dans l'unique objection exprimée.

La déléguée a précisé qu'il s'agit de la « déclaration » de la ministre, conformément à l'article 15, § 6, de l'arrêté royal du 26 avril 2024, laquelle devra, conformément à l'article 15, § 8, du même arrêté, être publiée au Moniteur belge en même temps que l'arrêté.

Il paraît judicieux de joindre cette déclaration sous forme d'une annexe 2 non normative à l'arrêté envisagé, de sorte qu'une publication distincte ne soit pas nécessaire.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

7. On veillera à ce que toutes les formalités soient mentionnées dans l'ordre chronologique, avant l'indication de l'avis du Conseil d'État.

Annexe

8. L'attention de la déléguée a été attirée sur le fait que le lien (<https://odnature.naturalsciences.be/msfd/nl/>) mentionné dans les deux versions linguistiques de l'annexe renvoie à un message d'erreur.

⁵ Conseil d'État, *Principes de technique législative - Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, 2008, disponible sur https://www.raadvst-consetat.be/?page=technique_legislative&lang=fr, n° 37.

Suite à cela, elle a déclaré :

« De juiste link is: <https://odnature.naturalsciences.be/msfd/>. We passen dit aan in het finale document ».

On peut se rallier à cette adaptation.

9. Il a été demandé à la déléguée si, dans les OC 7 et 7.2, l'intention est que ces objectifs de conservation (OC) dans la zone « Vlaamse Banken » portent uniquement sur l'espèce *Lanice conchilega*, et que ces OC dans la zone « Vlakte van Raan » portent sur les espèces *Owenia fusiformis* et *Lanice conchilega*. La question a également été posée de savoir s'il ne serait pas préférable de préciser ce point dans la deuxième colonne de ces OC.

Elle a répondu à cette question en ces termes :

« Het is correct dat de soorttoepassing bij IHD 7 en 7.2 nu in de gebiedskolommen staat. We stellen voor om dit aan te passen in de finale documenten ».

On peut se rallier à cette adaptation.

10. On n'aperçoit pas tout à fait clairement si le champ d'application territorial des OC non spécifiques à une zone (OC 10 et suivants) est limité aux cinq zones marines protégées ou s'il s'étend à l'ensemble de la PBMN. Interrogée à ce sujet, la déléguée a déclaré ce qui suit :

« De niet-gebiedsspecifieke IHD's (zoals IHD 10 en verder) worden juridisch en beleidsmatig toegepast op de mariene beschermde gebieden. In die zin zijn ze dus gebiedsspecifiek van toepassing, bijvoorbeeld in het kader van passende beoordelingen, waar ze worden gebruikt als toetsingskader voor projecten en plannen die mogelijk impact hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de mariene beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) in het Belgisch deel van de Noordzee (BNZ).

Tegelijkertijd is het zo dat, gezien de beperkte oppervlakte van het BNZ en het feit dat veel beschermde soorten (zoals zeezoogdieren en zeevogels) zich over het volledige BNZ verplaatsen, de monitoring en opvolging van deze soorten breder gebeurt dan enkel binnen de grenzen van de vijf Natura 2000-gebieden. Dit is nodig om relevante en robuuste informatie te verzamelen over de staat van de soort en de effectiviteit van de IHD's, zowel binnen als buiten de beschermde gebieden. Hierdoor zijn de doelstellingen inhoudelijk afgestemd op het hele Belgische mariene gebied, ook al worden ze juridisch enkel toegepast in het kader van de Natura 2000-gebieden ».

Eu égard au fondement juridique, les objectifs peuvent uniquement être appliqués dans le cadre des sites Natura 2000. Afin qu'il ne subsiste aucune équivoque quant au champ d'application territorial des objectifs, mieux vaudrait intégrer les explications de la déléguée dans l'introduction de l'annexe.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC